

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/3 strani K 16, za 1/4 strani K 8, za 1/5 strani K 4, za 1/6 strani K 2, za 1/8 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, daljran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računam naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 10.

V Ptuj v nedeljo dne 7 marca 1909

X. letnik.

Nam tudi nekaj!

Tisočkrat že smo povedali in dokazali, da se nam ne gre za to, da bi vsi Slovenci kar čez noč svojo sukno slekli in čistokrvni Germani postali... Ej, Bog se usmili, kaj bi imeli od tega! Berač naj bode te ali one narodnosti, revež je vedno. In leseno ograjo pobarvaš lahko so to ali ono barvo, — ostala bode vedno lesena in nikdar ne kamenita...

Ali istotako nismo bili nikdar tako neumni, da bi se dali vjeti na slovensko-narodnjaške limanice. Ako je človek zadovoljen, da večerja celo leto le krompir v oblicah, samo da sme peti pesen „Kje dom je moj“ ali „Hej Slovani“, potem je to njegova stvar in mi mu le „dober tek“ želimo. V splošnem pa trdimo, da potrebuje slovensko ljudstvo poleg narodnjaških fraz tudi — kruha. In dokler ne bode v prvaških strankah združeno „slovenstvo“ našemu slovenskemu ljudstvu kruha preskrbelo, toliko časa bomo smatrali mi in z nami tisočini drugih vsi prvaštvo za navadno sleparijo.

Kajti nam prihaja vedno na misel, da je vsa prvaška politika osredotočena v — beli Ljubljani. Prvakom se gre edino za dobro Kranjske. Mi pa imamo končno vendar tudi druge misli, kakor da bi z našimi krvavimi denarji pomagali in podpirali edino kranjske rešetarje...

Kaj je pravzaprav z Kranjsko? Bila je enkrat „nemška zvezina dežela“. Do zadnjih desetletij je bila tudi še popolnoma v nemški upravi, je imela nemške ali dvojezične sole itd. itd. Ko se je pričelo razširjevati od posameznikov prvaško rukskanje, prešla je dežela polagoma v slovenske roke. Glavni stebel vsega kranjskega slovenstva je bil in je še ljubljanski župan Ivan Hribar. Osebnost tega človeka ne bomo popisovali; omenimo le, da je bil agent in da ima še danes vse agentovske zmoglosti. S Hribarjem je prišlo prvaško „slovenstvo“ do veljave in do vlade in se je razvijalo približno tako, kakor češko divjstvo v Pragi, razvijalo tako dolgo, dokler niso počili strelji in ni izdihnilo na ljubljanskem tlaku dvoje mladeničev-žrtev svojo dušo, — v čast Hribarjevi prvaški politiki... Ko je umiril grozoviti potres leta 1895 Ljubljano, je stal Hribar sicer na stališču, da „denar ne smrdi“. Vzel je torej prav rad tisočake podpore, ki so prišli iz nemških krajev. Pravilo se je tudi, da se ta denar ni posebno pravično razdelil in da so dobili Hribarjevi magistratni pisarji mnogo več nego drugi ljudje. Ali razven denarja je zaničeval Hribar in z njim vsa njegova klika vse, kar je bilo nemškega... In posledice te prvaške politike na Kranjskem? Dokler je bila Kranjska v rokah Nemcev, ki plačujejo še danes največ davka v tej deželi, je bila tudi aktivna, je imela denar. Danes pa je pasivna, zadolžena dežela...

Zakaj to pripovedujemo? Zato, ker smo prepričani, da ima vsa prvaška politika edini namen, koristiti in pomagati Kranjski in to na troške drugih dežel.

Nikdar ne čujemo, da bi se prvaki ogrevali za „štajerske Slovence“ ali za „Slovence na Koroškem“. Ne, vedno se govori le v splošnem o „Slovenih“ in misli se na Kranjsko. Za Kranjsko hočejo prvaki višje in srednje šole, za Kranjsko hočejo univerzo, višjo trgovsko šolo, gimnazije in realke, in gospodarske podpore v vsakem oziru... To je končno čisto prav — za kranjske zastopnike. Ali kako pridejo koroški in štajerski Slovenci do tega, da bi žrtvovali svoj denar in svoje davke in svojo moč za — Kranjce?! Prvaki naj izdajajo na Kranjskem in pod zaščito kranjskih porotnikov kolikor zakonitih listov hočejo, — ali dokazali nam ne bodejo nikdar, da so koroški in štajerski Slovenci edino zato na svetu, da bi prodajali svojo kožo — Kranjcem na ljubo in v dobiček.

Tako stoji stvar! In ako pregledamo uspehe prvaške politike, namreč gospodarske, denarne uspehe, potem pač vidimo, da so prišli vsi ti prvaški uspehi Kranjski v dobiček. Par števil naj to dokaže! Kajti naravnost grozovito visoke svote so znali prvaki od vlade za Kranjsko dobiti. Tekom enega leta je dobila mala Kranjska: za zgradbo vodovodov 234.470 K (le za eno občino čez 64.000 K); za kranjsko kmetijstvo 133.000 K; od tega je dobila kranjska kmetijska družba okroglo 50.000 K. Za obrtno šolstvo se je dovolilo 20.500 K, za cerkve in muzeje 10.000 K. za zabavo (!) 2.000 K, za otroško varstvo 7.000 K itd. itd. Poleg tega so dobili Kranjci za krmo 300 tisoč kron. Za močvirje pri Ljubljani darovala bode država prihodnje leto skoraj 2 milijona kron; za dve novi šoli v Ljubljani se je dalo 800.000 K; za šolo v Rudolfovem 300.000 K itd. itd. Take velikanske svote dobivajo prvaki — za Kranjsko...

Ko bi štajersko slovensko ljudstvo vse to vedlo, govorilo bi enkrat resno besedo s prvaškimi voditelji. Reklo bi namreč: Vse je lepo, le pojmo slovenske pesni, le bodimo Slovenci po dnevu in po noči, — ali nam tudi nekaj! Mi Slovenci na Štajerskem in Koroškem zahtevamo, da se z našimi krvavimi davki nam pomaga. Kranjci naj plačujejo svoje dolgeve sami. Mi pa hočemo denar, ki ga mi pridelamo, za-se porabiti!

Torej, prvaki, tudi nam na Koroškem in Štajerskem naše pravice!

Politični pregled

Državni zbor je zopet sklican. Prva seja se bode vršila dne 10. marca. Položaj pa je še vedno zelo resen. Nekateri prenapeti Čehi bodejo morda poskusili sedanjo vlado barona Bienertha vreči. Ali vladini listi zatrjujejo, da Bienerth v tem hipu na noben način ne bode odstopil. Ako bi zbornica ne hotela delati, jo bode vlada razpuščila in nove volitve razpisala.

Volilno reformo za deželni zbor na Štajerskem je cesar 16. p. m. potrdil. Govori se, da se bodejo nove volitve v deželni zbor že 7. maja pričele. Končale bodejo potemtakem 29. maja. Stranke se že močno pripravljajo in agitacija gre po vsej deželi. Zlasti klerikalci streljajo že danes na nasprotnike...

Stroški aneksije Bozne in Hercegovine znašajo glasom poročil že danes pol milijarde kron. 280 milijonev se je že izdalo. 300 milijonev je sicer že zaračunjenih, ali še ne plačanih, ker nimamo nobenih gotovih sredstev.

Ogrska vlada in pogodba. Začasa sklepanja avstro-ogrške pogodbe je Ogrska tudi primerno reformo žitne borze v Budimpešti obljubila. Ali po sklenjeni pogodbi se je za to obljubo proketo malo brigala. Govori se celo, da hoče zdaj sleparsko terminsko trgovino celo na otrobe raztegniti. Prvaki, kaj pravite k temu? Saj ste bili vendar za pogodbo!

Proti češkim anarhistom. Policija v Pragi aretirala je te dni troje vodij čeških anarhistov. Aretovanci so bili baje udeleženi pri velikih tatvinah v cerkvah in raznih vlomih v poštno urade. Tudi se je pozaprlo več sokrivcev. Pač lepi ljudje, ti skozinsko „patriotični“ Čehi...

Srbi na Hrvaškem se vedno bolj očitno udajajo veleizdajalstvu. 25. p. m. so orožniki razne Srbe zaradi veleizdaje aretirali. V Novi Paziji so zaprli Srba Živana Jovanovič; v njegovem stanovanju so našli 34 bomb. V Sanki mostu zopet so zaprli Srbe Culibrka, Marinkoviča, Popoviča in Čurniča. Hišne preiskave so prišle do nepričakovanih uspehov. Srbski veleizdajalci razdeljujejo med ljudstvom spise in slike Petra s podpisom: „car vseh Srbov“...

Avstrijsko-turška pogodba. Vsa vsled aneksije Bozne in Hercegovine nastala nasprotstva med našo državo in Turčijo so torej srečno končana. Protokol je že podpisan. S tem protokolom priznava Turčija aneksijo, to je, ona se je udala v dejstvo, da spadata Bozna in Hercegovina le naši državi. Turčija je glavno prizadeta in je torej s tem pravzaprav spor zaradi aneksije končan. Naša država je morala pač veliko plačati, da je bil ta sporazum s Turčijo mogoč. Ne mislimo samo tistih 50 milijonev, ki jih moramo Turčiji plačati. Tudi v pogodbi je mnogo nevarnega in neprijetnega, kar nam ni v korist. Ali v splošnem lahko rečemo, da je glavni udeleženec pri aneksiji pomirjen. In to je tudi nekaj.

V Zagrebu pričela se je te dni sodnijska razprava proti 53 Srbi, ki so obtoženi zaradi veleizdaje. 33 advokatov zagovarja obtožence, 276 prič se bode zaslišalo. O velezanimivi razpravi bomo še govorili.

Vojska?!

Zadnje dni so dohajala zopet boljša poročila, češ da hočejo velevlasti vplivati na predrzno Srbijo, da se pokori. Srbija zahteva namreč za aneksijo Bozne in Hercegovine teritorialne dobitke (to se pravi: kos dežele), kar Avstrija seveda pod nobenim pogojem ne more priznati. Pri temu podpira Rusija še vedno Srbijo. Zadnja poročila so zopet slabša. Lahko se torej reče, da je položaj nespremenjeno napet. Nikdo ne ve, kaj se bode zgodilo prihodnje dni. V naslednem podamo še par zadnjih novic:

Moskva. Tukajšnji list generala Spirikooiča (s katerim se tudi naši prvaki bratijo!) piše: „Vseslovenske ideje niso ostale brez uspeha. Naši slovenski brati v Avstriji so z nam edini in bodejo kakor mi na Ruskem Srbiji pomagali. Bo-

dite (Srbi) prepričani, da bode Rusija z vami in da se bodejo slovanski narodi avstrijski, in prvi vrsti češki brati, dvignili, da napravijo konec dvojnemu orlu... In s takimi ljudmi so naši prvaki zvezani!

Belgrad. Rusija je na lastno pest vplivala na Srbsko vlado, da naj ta svojo zahtevo po teritorialni odškodnini zapusti in s tem mir omogoči. Zdjaj se poroča, da to rusko stremljenje ni imelo uspeha. Nasprotno se hoče Srbija podvreči edino evropski konferenci in zahteva še vedno kos dežele. Položaj je torej zopet poojstren!

Belgrad 4. Danes je bil tukaj srbski ministerski svet pod predsedstvom kralja. Sklenilo se je, da Srbija svoje znane zahteve ne potegne nazaj. Torej se Srbija ne ozira na nasvete velevlasti. Položaj je tedaj zelo resen.

Dunaj. Iz Belgrada se poroča: srbske divizije Kragujevac, Niš in Belgrad se je skupaj potegnile. Iz Niša odhajajo težki kanoni proti Mladenovacu. Drinska divizija je močno utrjena med Šabacom in Losnici. Srbske vojne priprave so torej že prav očitne.

Dunaj. Od francoske strani se pravi, da bodejo evropske velevlasti še enkrat na Srbijo vplivale, da naj se pomiri, ker bi v slučaju vojske ne imela od nobene države pomoči pričakovati.

Saloniki. Srbija je prepovedala izvoz žita v sandžak.

Skutari. Baje se pripravljajo Črnagora na meji na boje; z ozirom na te priprave je Skutari v nevarnosti.

„Vun na deželo! Ljudje niso zato vstvarjeni, da bi mrgoleli v mravljiščih, temveč da se razširijo po deželi, katero naj obdelujejo. Nezmotljive posledice prevelikega zbiranja so bolehnost trupla in grešnost duše. Človek je od vseh živali ona, ki ima najmanj zmožnosti za življenje v čredi. Ljudi, katere bi se kakor ovce skupaj naglano, umrli bi v kratkem času...“

J. J. Rousseau.

Dopisi.

Žiče pri Konjicah. „Čudne reči se pri nas godijo“, tako začne dopisnik v nekem članku zadnjega „Slov. gosp.“ Res, čudne reči se pri nas godijo. Sledeče v pojasnilo in o priložnosti v nadaljevanje. V zadnjem času se je v Žičah na ukaz c. kr. oblasti napravil na ubožno hišo nemški napis, kar bode nekateri, zlasti najbližnjega sosedu in par njegovih privrženecv tako globoko v oči, da so se pritožili v „Straži“ in sedaj v „Slov. gosp.“, kakor da bi se Bog ve o kakem velikanskem posloju govorilo. Torej pa prav mala malenkost. Gospod Tomandl, popolnoma nemškega pokolenja, je Žičanom sporočil hišo za uboge. Gotovo so Žičani umrlemu gospodu hvaležni, so hvaležno sprejeli to sporočilo iz nemških rok, se jim torej sedaj tudi ni treba sramovati nemškega napisa po sporočilo omenjenega pokojnika. Kedo je torej kršil pravico? Tisti, ki so hišo sprejeli, ali tisti, kateri je hišo daroval, ali tisti, kateri so dali napis napraviti? Mislimo pa, kar bode tudi gola resnica — nihče ni kršil pravice — volja sporočitelja se je postavnim potom izvršila. Torej v tej zadevi ni storil krivice ne gospod župan, ne gospod Possek, najmanj pa sedanji tamošnji gospod šolovodja, kateremu vsa ta zadeva še znana biti ne more, ker je prišel pozneje v Žiče. Z tukajšnjim šolskim vodstvom je po vpokojenem zasluženem gospodu Eberlu pooblaščen do def. nameščanja nadučiteljskega mesta okr. pom. učitelj gospod Jož. Čuček. Takoj tukaj omenimo, da čislamo Žičani tega gospoda in ga tudi bomo, kajti bil je že poprej znan kot dober in vesten učitelj v obč. Posebno veselje se je vzbudilo med šolsko mladino sedaj, prav lep je red in najboljša sporazumljenost med šolo in ljudstvom. Prav težko bi pogrešali tega gospoda, akoravno pravi dopisnik, da bi bil posilinenec. Povemo tukaj javno, da so nam taki gospodi, ki ljubijo mir in složnost, ki se ne mešajo v politične stvari ampak le ostanejo pri svoji

stroki, na srcu zrasli, in Bog daj, da bi še več takih imeli. Šolska oblast nam hoče po pritisku nekaterih slovenskih mogotcev po sili vriniti v Žiče za nadučitelja nekega gosp. Vudlerja iz Griž pri Celju, kljub volji ljudstva. Ne bomo oporekali v to svrhu merodajni šolski oblasti, kajti nismo možni, pač pa javno povemo, da hočemo mir in ne prepira v šoli in s šolo, nikakor ne dopuščamo političnih gonj, kakor smo čitali in slišali o gospodu Vudlerju, s katerim se že hvalijo Žički velekaši, kako da bodo z njim ustanovili novo posojilnico, novo društvo, nov obč. odbor in Bog zna kaj še vse novega — mogoče tudi — „novo-versko-nravno vzgojo v slovenskem duhu“. — Čudi se tudi dopisnik omenjenega članka v „Slov. gosp.“, da prihajajo v Žiče gospodi iz Loč v gostilno k večerni zabavi. Na to samo toliko odgovorimo, da se ni bati, da bi v hajali ti gospodi v to gostilno potem, ko bode sedanji lastnik sam ta krčmarški posel prevzel. Menda mu bodo takrat tudi Ločki groši dobro prišli — ali se bode te takrat tudi gesla držali: „Svoji k svojim“?

Več faranov.

Kebelj na Pohorju. Ljubi „Štajerc“! Dolgo časa že nisi dobil od nas kakšnega poročila in gotovo si že mislil, da so nas že davno pohrustali naši prvaki in Filhosovci. Toda, neresnična bi bila ta misel. Vkljub vsem navalom od strani naših prvakov in Filhosovcev še mi vedno krepko stojimo in se držimo vedno starega nam ljubelega prijatelja „Štajerca“. Da se pa tako dolgo nismo oglasili v „Štajercu“ je to, ker mi nočemo vsake tudi najmanjše stvari obešati na veliki zvon kakor to prvaki znajo, kateri tukaj pri nas na vse pretege delajo, da bi onemogočili razširjanje nam koristnega lista „Štajerca“. Toda bolj ga bodo nekateri na duhu slepi preganjali, bolj trdno se ga bomo mi držali in ga tudi našim somišljenikom priporočali zato, ker vemo da vsaka dobra stvar ima nasprotnike. Pri teh ljudeh nič ni, ako se tudi laži poslužujejo, samo da bi oni prišli s svojim glasilom na krmilo. Pravi mojster v tem dejanju je neki mladenič, kateri je v 27. številki lanskega Filhosa pisal neumen dopis iz katerega povzamemo par stavkov; kot za odgovor, piše namreč: „Upamo, da bomo kmalu pokopali „Štajerca“. Tako torej buča neumna ti misliš, da bodeš pokopal „Štajerca“, ti ki moraš sam pod drugo streho prebivati, ti ki si se sedaj s svojim bratom skregal tako, da je brat moral sedaj po zimi si drugod stanovanja iskati, ti ki bi moral biti zadovoljen, da smeš z bratom prebivati skupno v hiši, od katere je brat stanarino odslužil in ti živež za zimo pri-skrbel, da sedaj brez skrbi sediš pri tuji peči; v zabvalo si mu še pa obleko iz hiše zmetal na prosto; ti ki si hodil po Mariboru in si službe prosil, ti ki si po zgornjem Štajerskem hodil za delom in potem še moral, brez da bi kakšno delo dobil, domov z izgovorom, da brez vrednosti nemškega jezika se na Nemškem ne dobi dela, posebno za pismonoša ne, potem bi še pa rad zatiral časnike ki priporočajo učenje nemškega jezika. Pokopljaj raje svoje pregrešne strasti da te ne bodo imele tako v oblasti in te vlačile po noči tam okoli pod okni. Posebno se varuj vasovanja in postajanja pod okni, da ne bodeš zopet kropa dobil skozi okno, kakor se je to pred kratkim zgodilo. Potemtakem mu tudi njegova ljubavna pisma ne bodo pripomogla do njegovega zaželjenega cilja, s kojimi pismi ima on največ opravka in jih pošilja raznim devojkam, katere se pa iz njega samo šalijo; včas pa mu še posodijo nekoliko pota, kakor je bilo to preteklo jesen, in ako se ne bi bil skril, bile bi mu prerahljale kosti njegovega rojstva. Iz katerega vzroka o tem prihodnjič.

Kebeljski naprednjaki.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Ljubi „Štajerc“, gotovo se bodeš čudil, da dobiš celo od žensk neko poročilo. Bile smo Ti, ljubi „Štajerc“, do zdaj vsled šuntanja našega g. župnika Janez Sušnika več ali manj odklonjene; od zdaj pa bode drugače! Sprejmi od nas, ljubi „Štajerc“, majhno pritožbo zoper tega gospoda. Naš g. župnik sicer niso v posebnih slučajih sovraznik ženskega spola, celo radi obiščejo posamezne v temnih kočurah; ali splošno nas pa sovražijo. Sladko hlinijo se nam, kedar nas prigovarjajo, da moramo zavolj Tebe ljubi „Štajerc“, naše može sovražno napadati in črteti; in to ne samo

na prižnici, celo tudi še v spovednici. Kaj bližajo kake volitve, se nam ta gospod prida prigovarjamo za njega naše može in pravi se je že, da je bila neka poštena kmetica prestopka volilnega reda sodnijsko ojtovana, ko se je dala na ta način zapeljati farovža so že ta blagi gospod najbolj žene, ktere se jim niso uklanjale, surnagnali. Predzadno nedeljo so g. župnik med sv. opravilom več žen, ktere so se v možke klopi vsedle, strogo vun nagnali žugali, da bode vsaka za eno krono kaznovana. Od dela, dolgega pota in zime izmučena sme nobena v prazen moški stol vsesti povsod v drugih cerkvah dovoljeno in da to gotovo ni „greh“. Me ženske niso potpežljive, in celo prav so ravne tiste dinje, ktere so temu gospodu, ko so h hišem škropljenju, pred nosom lajpu zaprle. Saj tak gospod ne prinese k hiši slova pač pa sovraštvo in hišni prepričano! Tega pa g. župnik nočejo videti, pod prižnico po dve, tri mladenke s njihovih hiš stole zasedajo, medtem ko stare gospodinje na mrzlem flajštru st naprej pa bode mo tudi me drugačne. Z da je ženska jeza veliko hujša od moška razsrdjena se v slučaju posluži če trmetlo ako ji enkrat žole kipi. Ti ljubi pa nas podpiraj, prepričale smo se, da resnico in pravico govoriš ter pokrtačiš po zaslužku. Naj naš g. župnik storijo čejo, skrbele bode mo, da mora „Štajerc“ hišo zahajati. Je sicer za denar slabo, pa se bliža in kure začenjajo jajca nesti. Ti ljubi „Štajerc“ v priložnosti povemo, g. župnik čez Tebe v spovednici pravi: Vboje že

Jesenice na Gorenjskem. V nedeljo februarja t. l. poklicalo se je v življenju „Pevsko društvo Sava“ na Savi. Ker temu že mnogo članov priglasilo, upamo da kmalu pokošemo na Savi ista pevska katera pod črno kuto teče. Dosedaj su v jeseniški občini samo eno pevsko društvo je bilo cerkveno petje. Za v zunanje drilo in zabavo nismo nikdar čuli petajmohterjem je strogo prepovedano petje v cerkvi in katoliškemu delavskemu Akoravno je že v nedeljo v „Slovenca“ naš jeseniški petilen prvo pomladsko „Suknjico“ prodala bom, za sladko vimbom... vendar še s tem ni rečeno da on njegove piščance meni in tebi nič pristopiti k novemu pevskemu društvu bode mo imeli dovolj boja, a konečno z gotovo. Tedaj vsi pevci in pevke na novo zastavo. Kaj boste Jeseničanom delali!! Radovljiški glavar pl. Detela nam vedno zapustil. Ker o temu možu ne nič slabega in tudi nič dobrega zapisati čemo njemu samo „Adijo“ ne na slovo. Novemu glavarju pa že danes rečemo, boste sjali tako boste želi! Jeseniški gosi so vse nemške napise odpravili, s tem pametno misleče goste. Tudi na Savi so drznili nekateri oštariji, trgovci in obrtni ničane posnemati! Le tako naprej, saj še nekaj prijateljev k katerimi se lahko z in nas dobro postrežejo, ne z ponarjanjem in vinci!

Novice.

Genjeni čitatelji! Z ozirom na desmo morali v tej številki več prostora roške novice porabiti, izpustili smo to daljevanje člankov „Slike iz Brežic“ in Prihodnjič pišemo zopet o tej stvari. Najbirajte vsak dan novih naročnikov, da zamogel list povečati. Čimveč odjemalcev večji, temboljši bode naš list!

Velezidajalci. List c. k. hofrata dr. hoče v svoji zadnji številki oprati. V jezi kriči, da ni res in ni res, da bi velezidajalci. Da nima Plojeva čunja drugega imena nego le najnesramnejše posvake linske laži, je itak znano. Morda se radi tudi med ljudstvom ne more razširiti in godi tako slabo, da je moral celo že spreminiti. S to Plojevo čunjo, ki je nam

zračajna in poštna in moralčno čedna kakor njen očka Ploj sam, se torej ne bomo prepričali. Tistih par revnih ovčic, ki to kunjjo še čitajo in v njo verujejo, itak nikdo ne more ozdraviti, kajti proti neumnosti se celo Bogovi zmanjajo. O prvaških veleizdajalcih pa hočemo vendar še enkrat besedo izpregovoriti. Kajti resnica mora na dan. V dokaz svojih trditvi navedli smo že razne slučaje. Za danes naj le poglobitve ponavljamo: 1. Zakaj je romal ljubljanski župan Hribar v rusko glavno mesto Petrograd in imel tam sestanke s panslavističnimi krogi? — 2. Kako to, da je govoril dr. Benkovič v Zagrebu za združenje vseh Jugoslovanov, to se pravi proti avstrijski ustavi? — 3. Zakaj so vpili pri ljubljanskih izgredih prvaški nahujskanci, živila Srbije? — 4. Zakaj so v Ljubljani na dan cesarske 60-letnice razstavili sliko srbskega prestolonaslednika Jurja? — 5. Zakaj prvaški poslanci pri zaključku državne zbornice niso peli cesarske temveč raje češke panslavistične pesni? — 6. Zakaj se je čutil avstrijski cesar primoranega, odložiti pokroviteljstvo od veteranskega društva v Ljubljani in zakaj je bilo to društvo razpuščeno? — To je nekaj vprašanj, na katere nam prvaški listi doslej še niso odgovorili. Odgovorite z argumenti, ne pa s psovkami. Odgovor na naša vprašanja se bode ednostavno glasil: prvaki so veleizdajalci! Sicer pa Plojeva kunjja to sama prizna. Z neverjetno predrznostjo piše ta prvaški listič dobesedno: „Mi (prvaki) zahtevamo, da se z družijo slovenske dežele v eno celoto“. Torej, Plojev listič pravi sam, da hočejo prvaki Avstrijo v sedanji njeni obliki razbiti, da hočejo odtrgati kos Štajerske in kos Koroške ter ga združiti s Kranjsko ter morda tudi z Istrijo. Prvaki priznavajo torej, da so proti zgodovinskim kronovinam, torej proti ustavi, z drugimi besedami: da so veleizdajalci. Ako prvaki torej javno sami priznavate, da ste veleizdajalci, zakaj se potem vznemirjate, ako vam to očitamo? Mi naprednjaki hočemo obdržati Avstrijo v sedanji obliki, mi hočemo, da ostanejo kronovine, mi Štajerci in Korošci se ne maramo družiti ne s primorskimi Čiči, ne s kranjskimi rešetarji, ne s hrvaško-srbskimi cigani. Mi smo za Avstrijo, vi prvaki pa ste veleizdajalci! Pa amen!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Ptujski prvaki — pred sodnijo. Znani „ptujski dogodki“ so delali? so dali prvakom v vseh krajih povod, da so pričeli z nečuvano gonjo kaliti deželni mir. Vjavnosti so se delali prvaki za ponižne ovčice, ki so jih hoteli ptujski volkovi kar žive požreti. Mi smo takrat pisali, da se naj pčaka, kaj boče c. k. sodnija dognala. Zdaj je vsa stvar dognana. In izkazalo se je, da so bili prvaški hujskači napadalci in da bi se sploh ničesar ne zgodilo, ko bi ti hujskači ne prišli. Mirnemu, poštemu kmetu se ni prav nič zgodilo. Tisti pa, ki so hujskali in škandale delali, pripisati se imajo sami krivdo, da pridejo v ječo. Te dni so se vršile zadnje obravnave v tej zadevi in sicer pred okrožno sodnijo v Mariboru. Toženi so bili trije prvaški voditelji in sicer neki učitelj na državni šoli v Trstu po imenu Engelmann, nadalje znani mlinar Brenčič in končno krmar Muršec, znani „Mohrenwirt“, ki zna tako lepo „hausknechta“ igrati. Pravijo, da se je priganjalo v septembru slovenske kmete. Čudno je le, da noben slovenski kmet ni tožil in nobeden ni bil tepen. Ali je učitelj Engelmann iz Trsta morda „slovenski kmet“. Kaj ima učitelj iz Trsta pri hujskaških veselich v Ptujju opraviti? Ako ima že tako vroče srce za slovenstvo, naj se v Trstu bori proti Italijanašom, ali Štajerce naj pusti pri miru. Mi se bomo dele še sami pomagali. Sicer pa lahko povemo, da se je ravno ta Engelmann grozovito surovo obnašal. Govori se celo da je on ali eden o njegovih tovarišev potegnili štilet (bodalo). Vsled pomanjkanja dokazil bil je ta c. k. učitelj Engelmann vkljub temu oproščen. Drugi je prišel na vristo Brenčič, mlinar iz ptujске okolice. Bil je tožen zaradi javnega nasilstva. Stvar je ta-le: Mož je imel občinsko sejo, ki se je pa začasno zaključila, da je mogol priti rogoviliti. Na kolo-dvoru v Ptujju se je pričel pretepataviti s policaji in je iztrgal stražmojstru tudi cesarske medalje iz prs. Mož je menda mislil, da smejo Brenčiči

v Ptujju vse delati. Ker je kar divjal, so ga končno uklenili in v zapor odpeljali. Za svoje nasilje pa je bil obsojen na 3 tedne težke ječe, poopstrene vsak teden z 2 postoma. Končno se je imel še zagovarjati „Mohrenwirt“ Muršec. Ta gospod ima tako dobro srce za Slovence, da svojemu „hausknechtu“ niti tistih grošev ne pusti, ki jih bi ta na „trinkgoldu“ dobil. Predrzen je Muršec seveda do skrajnosti. Dotičnega dne je tudi hudo proti policiji hujskal in kričal, zato je bil obsojen na 10 dni zapora. Tako se je pred sodnijo izkazalo, kdo je kriv ptujskih izgredov. Mislimo, da se bodoje prvaki teh dejstev zapomnili. Sramota če hujskače!

Kako prvaški dohtarji slovenske kmete gu-lijo. Iz Brežic se nam poroča: Glasom eksekucijskega akta ces. kr. okrajne sodnije v Brežicah št. E 596/8 vpeljal je znani doktor Josip Vrečko iz Celja proti nekemu slovenskemu kmetu našega okraja rubež. Predno se je prodaja vršila, vpsal je rubljeni kmet celo terjatev in stroške in pa še eno krono več dohtarju Vrečku in sicer po računu, kateri se mu je pri sodniji v Brežicah sestavil. Ker je bil tedaj terjajoči upnik popolnoma naplačan, se seveda prodaja ni vršila. Ali doktor Vrečko je znal bolj računati in našel je, da je 13 v., beri trinajst vinarjev manjkalo. Za teh celih trinajst vinarjev naprosil je pri sodniji v Brežicah zopetno prodajo in tako je v bogemu kmetu zopet čez deset kron stroškov povzročil. Zanimivo pri tej celi stvari pa je sledeče: Dotični kmet prišel je pred prodajo v pisarno dohtarja Vrečkota v Celju, ter hotel stvar poravnati. Ker mu pa je Vrečkov namestnik, znani doktor Mayer deset kron preveč naračunal, je kmet odišel, brez da bi bil plačal. Za ta pogovor si je doktor Vrečko v stroškovniku eno krono zaračunal! — Res zelo kulantno postopanje prvaških dohtarjev! Opozarjamo tedaj, kmete, da naj pazijo, da ne pridejo kakemu prvaškemu dohtarju v zanjko, ker bi se mu znalo enako ali pa še slabše goditi. To postopanje prvaških dohtarjev je zopet pokazalo, kako ti ljudje z slovenskim kmetom ravnavajo, in res ni čudež, če se kmetu vendar enkrat v glavi zjasni in da pride k prepričanju, da je on le orožje prvaških visokoglavcev in molzna krava teh gos-podov.

Prvaški dr. Povalej na begu. Ime c. k. finančnega komisarja in klerikalnega prvaka dr. Povaleja je širo domovine zaslovelo. Prvič se je pri zadnjih državnozbornskih volitvah kot kandidat Koroške stranke v savinjski dolini odlikoval. Savinjski kmetje so moža sicer parkrat nagnali in osovali, tako da se je moral v raznih tajnih krajih skrivati. Pozneje je ta politični „kristijan“ politik raje pustil in delal nečedne „kšefte“ z nakupom in prodajo posestev. To je trajalo tako dolgo, da mu je „Marburger Zeitung“ in za njo naš „Štajero“ krinko raz obraza strgala in mu v lice resnico povedala. Ta resnica se glasi, da je dr. Povalej delal „kšefte“ na način, ki ga nerabi noben poštenjak. Povalej je napravil takrat veliki škandal, pustil „Marburger Zeitung“ konfiscirati, se opiral po prvaških listih, zlasti po poštemu „Fihposu“ in tudi obljuboval, da boče urednika „M. Ztg.“ tožil. Zdaj pa se je izvedlo, da se je dr. Povalej z baltožbe in da je raje vse napravljene stroške plačal. Kar je torej „M. Ztg.“ in za njo tudi naš list pisala o sleparskih „kšeftih“ tega gospoda, je vse res, — dr. Povalej nima poguma, da bi se opral v javnosti, on hoče in mora ostati umazan. To nam za zdaj zadostuje. Na vsak način pa opozarjamo oblast, da ljudstvo do takšnega finančnega uradnika ne more imeti zaupanja. Dolžnost prvaškega dr. Povaleja je torej, da takoj svojo službo zapusti. Ako bi tega ne storil, morala bi ga oblast odstaviti. Proč s smetmi!

Dr. Povalej — zopet na „delu“? „Marb. Ztg.“ poroča zopet o delovanju pobožnega Povaleja sledeče: „Althallerjevo posestvo, katerega si je pridobil dr. Povalej svoj čas na znani način, je že zopet prodal. Kupil je to posestvo, kakor stoji in leži, za 6.000 kron. Zdaj je nago, popolnoma izpraznjeno hišo nekemu Markotu za 5.200 kron prodal. K temu spadajoče polje prodal je posestniku Rovnjaku za 2.100 kron. Zdaj

mu ostane še vsa zaloga vina s pošodo v vrednosti 2.000 kron, pohištvo v vrednosti 300—400 kron. Za posestvo, ki ga je kupil dr. Povalej na nelepi način od gospe Althaller za 6.000 kron, dobil je zdaj že 10.000 kron. To je lep profit. In takega gospoda plačujemo še z našimi krvavi davki. Proč z njim!

„Fihposov“ angeljček. Glasilo general-majorja prvaško-klerikalne stranke Korošca, znani pobožni lažnik „Fihpos“ ali „Slov. Gospodar“ je svoj čas z vso vneto, z vsem hinavskim farizejstvom in z nedoseženo nesramnostjo zagovarjal in branil umazanega „financerja“ Povaleja. Za „Fihpos“ je bila problematična eksistenca tega človeka ednaka nedolžnemu angeljčku. Danes je dokazano, da je vse res, kar se je od napredne strani Povaleju očitalo. Povalejeva nedolžnost ni vredna pasjega dreka! Res je, res in tisočkrat res, da je klerikalno-prvaški kandidat Povalej na nepošteni način „kšefte“ delal. Ako ima „Fihpos“ s svojimi plačanimi in neplačanimi, blagoslovljenimi in neblagoslovljenimi uredniki le iskrico poštenja v sebi, potem mora zdaj svojim čitateljem to povedati. „Fihpos“ mora povedati, da Povalej ni bil vreden njegovega zagovora. „Fihpos“, povej, povej, da je Povalej — poštenjak.

Polom „konzuma“ v Hrastniku. Govorili smo svoj čas že mnogo o t. zv. „rudniškem konzumu“ v Hrastniku. Nam se pri tej stvari ne gre za to ali ono stranko, marveč edino za gospodarski interes rudarjev. In ravno zgodovina tega „konzuma“ nam kaže, da so gotove stranke in gotovi ljudje naravnost zlorabljali gospodarski interes knapov v svoj lastni dobiček. Žalostno katastrofo, ki je zadela hrastniški „konzum“, naj si zapišejo prvaško-nahujskani Roševi petolizniki za ušesa, kajti edino ti so krivi. Izpregovorimo o celi stvari še par resnih besed. Hrastniški „konzum“ je bil osnovan pred kakšnimi 25. leti od strani rudnika. Imel je namen, preskrbeti delavcem cena in dobra življenska sredstva. Zadruga se je tudi prav lepo razvijala in si pridobila nekaj posesti na zemljiščih ter poslopljih in tudi zelo veliko skladišče blaga. Zadruga je razdelila svojim članom letno 5 do 6% dividende; dobljeno blago pa se je plačevalo pri izplačilu zaslužka. Medtem se je pojavil nakrat boj z prejšnjim županom, v našem listu že itak označenim Rošom. Ta duševno ne preveč modri gospod, ki je postal edino z nemško pomočjo bogat in vpliven, pričel se je nakrat smatrati za nekakega sultana. Divjal je kot da bi bil zbesnel in to v prvi vrsti s pomočjo svojega zločinskega policaja Uršiča. Končno se je prizadetim Roševim divjanje le preneumno dozdevalo in prišlo se je moža od vseh strani za ušesa. Posledica je bila, da je rudnik Rošu odtegnil zaslužek, ki je znašal letno na tisoče goldinarjev, da se mu je nadalje pričelo vpogledavati v njegove račune, da se mu je v javnosti grozovite stvari očitalo, brez da bi Roš le z mezincem mignil, da je nadalje propadel kot državnozbornski kandidat, da je bil od svoje lastne stranke iz županskega stolca vržen itd. Ne rečemo, da je Roš sam prav vsega kriv. Ali res je, da si je vstvaril Roš s prav neverjetnimi sredstvi gotovo kliko stavkolomov in izdajalcev, ki so bili enako sovražni delavcem kakor rudniku in s katerimi je hotel uresničiti nekako strahovlado v Hrastniku. V njemu udanih listih je pričela Roševa stranka grozno udrihati čez konzum, ki je bil sicer skozi 25 let v polnem redu. Vsled tega je rudnik končno odtegnil svojo roko in pripustil „konzum“ svoji usodi. Po Roševi klikli zaslepljeni delavci so potegnili zadrugo nase. Reveži so mislili, da je res vse zlato, kar se sveti. Poklicalo se je za vodjo nekega Urbana Koželj, kateri je svoj čas napravil konkurz in prestal svojo kazen in bil pozneje uradnik trboveljskega rudniškega konzuma ter pri temu ni nikdar pozabil na svojo osebo. Ta Koželj je ljudem vse mogoče obljuboval: lep dobiček, visoke procente in bogve kaj še vse. Ali čez dve leti so se že pokazale posledice tega gospodarstva. Edino Roš-Koželjeva banda je kriva, da leži „konzum“ v umiranju in da ga bodoje komaj rešili. Kakor je dokazano, imela je zadruga pred 2 letoma, ko je prišla v roke delavcev, premoženja za 150.000 K. Nasprotno je imela hipoteknega dolga za 20.000 kron. Čisto premoženje je znašalo takrat torej 130.000 K. Danes stoji

stvar vse drugače. Ako se ceni vrednost poslopja s pohištvom in skladiščom vred, potem je to 60.000 K (resnična vrednost.) Temu nasproti stojijo hipotetni dolgovi v znesku 52.000 K ter odprti dolgovi na blagu v znesku 15.000 K, skupno torej 67.000 K dolga. Sedanji račun kaže torej pri manjklajaja za 7.000 K. Res je da ima zadruga na blagu pri delavcih še okroglo 52. K zahtevati. Ko bi se zamoglo ta denar dobiti, bi ostalo še nekaj premoženja. Ali rudnik je izjavil, da nima nobenega povoda, da bi delavcem te dolgove od plače odtgnil... Tako stoji stvar v prašati moramo zdaj, kam je prišlo celo premoženje v znesku 130.000 K? Ali nima oblast nobenega povoda, da bi prave krivce za ušesa prijela? Koželj in njegovi pajdaši spadajo potemtakem pod ključ! Kje je denar in na kakšni način se je gospodarilo? To treba pojasniti! Na vsak način se je uresničilo, kar smo mi že davno pravili. Nam se le smilijo prizadeti ljudje... Čujemo, da je zdaj socialno-demokratska stranka celo stvar v roko vzela. Dobila je od posojilnice v Dolu 15.000 K posojila in je baje pri temu tudi Roš pomagal. Mi smo prepričani, da se hoče na resni način ljudem pomagati. Ali istotako smo prepričani, da vse, kar on Roš stori, diha najgršo sebičnost. Blížajo se namreč deželnozborske volitve. Mi smo, da hrastniški delavci in njih voditelji ne bodejo sedli na Roševe limance... Prvaški polom v Hrastniku je zadnji akt v trago-komediji Roševega paševstva. Upamo, da so hrastniški knapi zdaj enkrat za vselej od prvaške politike odrešeni...

Iz Hrastnika piše list „Naprej“: Konsumno društvo rudarjev je preživelo težko krizo. Nemarnost poprejšnjega vodstva, ki je bilo v rokah odličnih članov in odbornikov „Slov. delavskega podpornega društva“ (t. j. liberalnega društva), je društvo zapeljalo v zelo hud položaj. Na občnem zboru v januarju pa so morali ti dični možje izstopiti iz odbora, in izvolil se je nov odbor, ki je nato takoj tudi suspendiral poslovodjo g. Urbana Koželja (tudi dični „računski pregledovalec“ podpornikov!) Sedaj je društvo zopet v rednem delu. Novi odbor se trudi, kolikor mu je mogoče. Ustavlja eksekucije, plačuje račune, čisti dolgove. Dični podporniki z g. Ajdovnikom in Majcenom na čelu pa nasprotujejo društvu in mu odganjajo člane. Celotno klerikalno sta se gg. podpornika Ajdovnik in Kačič zatekla, da bi jima pomagali. Dosegla sta tudi, da je g. kapelan iz Dola hotel prepričati že sklenjeno posojilo konsumnemu društvu. Rudarji hrastniški! Zapomnite si to! Zapomnite si, da so Ajdovnik, Majcen, Kačič, Bevc in več takih nasprotnikov konsumnega društva in da delajo na vse kriplje proti njemu! Prihodnjic bomo objavili vse one, ki so na prigovarjanje in agitacijo teh mož izstopili iz društva.

Procente! „Naprej“ še piše: Bivši poslovodja rud. konsuma g. Urban Koželj je farbal člane, da bo dal po 6—8% dividende ob koncu leta. Mnogo jih je sedaj, ki prihajajo v društvo z zahtevo, naj se jim ti procenti izplačajo. Naznanjamo jim, naj imajo razum, ker od takega zanemarjenega gospodarstva, kot je bilo v tem konsumu pod vodstvom dičnih podpornikov, ne prihaja dobiček, ampak — izguba. Od izgube pa ni „procentov“.

Smrt ne čaka. „Naprej“ piše: Dne 5. p. m. ob 4. uri popoldne je želel umirajoči rudar Franc Terzag v bolnišnici sprejeti obhajilo. Bolnik Herzog je letel v župnišče ter naprosil kaplana Šriberja, naj gre takoj obhajati umirajočega. Šriber se je branil iti ter ga tolažil — naj umirajoči počaka do jutri. A žalibog, smrt ni uslišala tolažbe Šriberjeve, vzela je človeka že ob 11. uri ponoči in njegova duša je šla brez zadnje tolažbe v nebo —

Iz sv. Trojice pri Rogoški Slatini se nam piše: Na 21. pr. m. je prišlo dvema fantoma tako navskriž, da sta se sprla z nožmi in revolverji in konečno je Franc Golete ustrelil Antona Škrabl v srce, da je bil pri tej pričr mrtev. Žalostne razmere.

Filijalka kmetijske družbe v Št. Ilju sl. g. obdržala je 21. p. m. pod predsedstvom načelnika g. Reppniga svoj letni zbor. Do konca 1908 imela je filijalka 326 članov. Društveno delovanje je razvidno iz sledečega: obdržala je

v preteklem letu 10 sej, 2 glavna zbora, 10 potovalnih shodov, 1 tečaj za cepljenje in 3 tečaje za lovenje miš. Skupno je preskrbela članom 25.000 ceplencev, 1.280 sadnih dreves, 1.500 ograj za drevesa, 20.000 kil umetnega gnojja, 20.000 kil stelje iz šote, 1.200 kil raznega semena ter večje število trsnih škarij in vinskih tablic. Brezplačno je oddala poleg tega 9.000 trt, 70 sadnih dreves, 4 kil gumija za zeleno cepljenje, 6 nožev za cepljenje, 4 trsnih škarij, 1.200 sadnih ceplencev, 1.400 sadnih divjih dreves in večje število strokovnih spisov. Postavilo se je tudi v filijalnem okrožju 16 marijadvorskih plemenskih bikov in 6 plemenskih mrjascev. Tudi se je razdelilo 300 plemenskih jaje in 11 petelinov brezplačno. Filijalka je imela v prsto porabo 6 drevesnih špic, 6 špic za peronospero, 2 žvepljenovca in 4 obran za travniški mah. V splošnem ima filijalka za člane 45 komadov orodja na razpolago. Nadalje je društvo v pretečenem letu obdarilo 42 viničarjev in 18 poslov s skupno svoto 1.380 K. Dohodki so znašali skupno 7.381 K, izdatki pa 7.287 K. Res lepo gospodarsko delo! Čast voditeljem te vrle podružnice in čast članom!

Sejem v Ptujju, ki se je vršil 3. t. m., je bil pri navadnih cenah prav dober. Prignalo se je 120 konj, 890 komadov govede in 730 svinj. Prihodnji mesečni živinski in svinjski sejem se vrši dne 17. marca.

Smrt v vodnjaku. Pri Čehu v Ternovcu so kopali vodnjak. V globočini 18 m se je podrla zemlja in ubila delavca Cafa ter težko ranila paznika. Caf zapušča vdovo in otroka.

Brez vzroka umoril je v slov. bistriški okoličini fantalin Vute železničarja Leskovarja. Vute je prišel v krčmo in sunil brez prepira Leskovarja z nožem, tako da je ta v kratkem umrl.

Krvava „ofcet“. Pri Trobentarju v Vrhovljah pri Konjicah so praznovali „ofcet“. Pri temu so se stegli fantje z gostini in je bilo več oseb težko ranjenih.

Iz Koroškega.

Koroški volilci pozor!

Volitve so pred durmi in treba je, da pokaže vsak naprednjak svojo voljo, priboriti sebi in svojim potomcem boljše bodočnost. Resni so časi in kdor jih zdaj ne razume, ta je sam kriv svoje usode. Boj se vrši za dva načela: na eni strani so tisti, ki kričijo, da bodejo slovenskemu kmetu s tem pomagali, da hujskajo v narodnostni boj in narodnostno gonjo, ki trdijo, da so stranišni napisi več vredni nego gospodarsko delo, ki se ne borijo proti zatiranju in izkoriščanju, temveč edino proti Nemcu in Nemcem prijaznemu naprednaku. Na drugi strani pa so združeni napredni Slovenci in Nemci, kateri se borijo edino za zboljšanje našega gospodarskega položaja. Le-ti hočejo, da bi živeli tudi zanaprej Nemci in Slovenci na Koroškem mirno in složno drug poleg drugega. Oni ne marajo zaslepljenih kranjskih hujskacov, katerim se gre edino za prepir in gonjo.

Kdor je torej za mir na Koroškem, za mir med narodi, za gospodarsko delo, ta mora z nami voliti.

V naslednem priobčimo par opazk, tikočih se volitev samih:

1. Kdo ima volilno pravico v kmetijski kuriji? — Voliti smejo le lastno opravičeni možje, ki so avstrijski državljani, so dokončali 24. leto življenja, ki plačujejo letno najmanj 8 K direktnega davka (kmeti, rokodelci, trgovci), ali pa ki smejo iz drugih razlogov v občini voliti (n. p. vsi duhovniki, državni, deželni in javni uradniki, advokati in notarji, doktorji, d. p. živnozdravniki, nastavljeni učitelji).

Kdo sme voliti v občini, kdov v deželni zbor? — Pri občinskih volitvah smejo vsi voliti, ki plačujejo le en vinar direktnega davka; v kmetijski kuriji deželnega zbora pa smejo le tisti voliti, ki plačujejo vsaj 8 K direktnega davka.

3. Kdo sme v splošni kuriji za deželni zbor voliti? — Voliti smejo samostojni možje, ki so avstrijski državljani, ki so dokončali 24. leto, ki stanujejo v dotični občini vsaj že 1 leto, to je od 9. februarja 1908. Duhovniki n. p., ki še niso 1 leto v fari, smejo sicer v kmetijski, ne pa v splošni kuriji voliti.

4. Kdo ne sme voliti in katerega se ne more izvoliti? — Voliti ne sme in izvoljen ne sme biti: kdor je zaradi zločina tatvine, ponesverjenja ali udeležbe ali sleparije bil obsojen, zgubi volilno pravico za 3 leta, ako je bil pri okrajni sodnji obsojen; ako je bil pri deželni sodnji obsojen, pa za 10 let. — Voliti ne smejo osebe, ki so v konkuru, ki živijo od javne podpore ali so vsaj eno leto pred volitvijo od nje živele. — Voliti ne smejo aktivni vojaki in orožniki.

5. Kako se voli? Vsak volilec mora oddati svoj glas osebno; le v veleposstvu se voli lahko s pooblastili.

6. Kraj in čas volitve. Vsaka občina voli

za-se. Volitve se razglasijo v občini s plakati. Začetek volitve je razviden iz volilnih legitimacij.

7. Kaj je volilna lista? Zupan vsake občine napravi po alfabetu seznamke vseh volilcev. Kdo ima tem seznamku, ne sme voliti. V vsakdo sme Jaz in z gledati v volilno listo. Ta lista ali seznam mora biti v vsaki občinski pisarni skoz 14 dni ložena. Vsak volilec jo sme tudi prepisati. Vsak mora torej vpogledati, je-li stoji njegovo ime v seznamu ali ne in je-li so vpisane neopravičene osebe ali ne. Puščeni opravičeni volilci. Vsak volilec ima tudi zahtevati sprejem izpuščeni volilcev v listo ali se izbrise neopravičene. To se pravi reklamirati. mira se v omenjenih 14 dneh, v katerih je lista ložena. Reklamira se za splošno in za kmetijsko pri županu, v drugih kurijah pri politični oblasti.

8. Legitimacija izda okrajno glavarstvo. Ne so le one glasovnice, ki imajo občinski Kdor izgubi svojo glasovnico, zahteva lahko dn župana. Tudi za ožjo volitev oddaja župan g.

9. Volilna komisija vodi volitev. V splošni kuriji obsega komisija 5 članov; v deželni, ki ju izvoli občinski zastop in 2 članski okolice imenuje volilni komisar. Komisija si izvoli sam sednika. Pri enakosti glasov odloči komisar z.

10. Kakšna je naloga volilnega sarja? — On mora skrbeti, da vlada pri volil in red in se držijo vsi volilne postave; on mora vedati, ako hoče volilna komisija postaviti krsni delokrog prestopiti. Kadar se prične volitev, nikdo več nagovore na volilce držati. V volitv smejo le volilci in komisija.

11. Kako se voli? — Najprve volijo komisije, potem pa vsi ostali volilci. Vsak volilec najprve legitimacijo pokazati. Ime se mora se, sebnii zapisnik vpisati. V volilni listi se mora kd do da je že volil.

12. Kako treba popisati glasovnice? — Glasovnica je tudi veljavna, ako jo izpolni Ime kandidata mora biti natanko napisan (ime imek); tudi treba vpisati stan in bivališče kandida.

Neveljavne so sledeče glasovnice: ki niso na ljudi, katere se sploh ne sme voliti; iz se ne sprevidi, kdo je vpisani kandidat; glasov se oddajo pod pogoji ali ki dajo kandidatu nalogo.

13. Kaj se zgodi po končanem vanju? Komisija pregleda, ako so zapisniki. Potem prešteje glasovnice. Izid štetja naznani pred takoj komisiji Akte prevzame politični uradnik.

14. Kdo je izvoljen? — Izvoljen je kandidat, ki dobi več kot polovico glasov. Ako noben kandidat absolutno večino glasov, potem do ožje volitve. V ožjo volitev prideta ona dva data, ki sta pri prvi volitvi največ glasov dobila. Volitvi sme vsak volilec voliti.

Kmetje! Držite se tega navodila, storite napredno svojo dolžnost!

Koroški volilci, pozor! Osiveli kmet iz sp. Prvaška.

Koroške nam piše: Jaz sem danes že blin prvaške leta in nisem še zapustil svoje koroške vine; edino kot vojak sem se boril za ne in kate cesarja v Bozniji. Lahko torej trdim, da podarsko d razmere v naši deželi in da mi ne more Podpora z resnico očrnuti. V moji mladosti pri nas ni bil pobaha vedel, kaj je politika in kaj je narodnostni, češ: Bili smo sinovi slovenske matere in goweniki orgl našem jeziku. Ali vsi smo razumeli ravno o j čas re nemški jezik in živeli smo z Nemci, kakor napredni živetii sosed s sosedom. Drug od druguzeveda na bili odvsnii, kaj bi se torej prepicali? Te zadevi i ni bilo „narodnih šol“, in vendar smo stli kmeti priučili, — več za življenje, več tistega, koo K bi rabi v vsakdanjem boju za obstanek. Dan svoj m vse drugače! Kje, o j kje so tisti pravi duhovi deželni starih časov, ki so nas podučevali, nam prauer se gali, z nami živeli in trpeli? Danes gleda z debel hovnik, da čimpreje zapusti cerkev in zapol leta pričeti s politično agitacijo. Kdaj smo rli iz st pred 30. leti slišali iz duhovniških ust politice na st govor? Nikdar ne! Takrat sploh politike og, ki našnjem zmislu besede ni bilo! Kaj mamayer in kaj nam kmetom sploh vsa politika mar? Torej 7 stoji celi dan za plugom, nima za take sr. Ta Gra časa... Ali nekaj pa le moram povedati! Smica. G se zdi, kakor da bi sanjal, ako gledam nki nimaj našnje razmere. Žegnani in nežegnani gospozno pred prihajajo, ki nas nakrat učijo, da je Nemeer za go največji sovražnik in da ne smemo na ar toliko misliti nego na boj proti Nemcom. Ja za b sme ta voljo, — desetletja in tudi stoletja dolgo ročajo al živeli mirno z Nemci in zdaj so ti Nemci poovniški nakrat „krvo ločni tigr“? Tega pa res ne v duhovn jem, to ne gre v sivo mojo glave. Jaz pntem nasp čeprav nisem učen: Koroška ima dovolen au prostora za nas Slovence in usi i Nemce. Skupno, prijateljsko, krščansko rišel rano živeti! In še nekaj sem hotel poveda g. N Jaz sem v Bozniji prelivaj svojo kri za našo prav obdržati do groba. Vem pa, da trgajo kraj ki jo h hujskaci to zvestobo iz naših src. Žalostne volitve

ti. Kraj...
 Kdor...
 ne dopade, ta naj gre v Božjem imenu na Bal...
 Jaz in z mano vsi, ki so se borili proti...
 Turinu, poznamo ta zarod... Oprostite, da...
 sem jaz nevedni starček to napisal. Ali to rečem:
 Jaz sem gotovo dober Slovenec, ker sem skoraj...
 10 let materni svoj jezik obdržal in obvaroval...
 sem tudi dober kristjan, ker se bodem...
 popolnoma mirno umreti in ker sem skušal...
 spolniti svojo krščansko dolžnost vedno in povsod...
 Ali kot dobri kristijan in kot dobri Slovenec...
 ne bodem volil kandidate prvaških...
 izredajalec. Oddal bodem svoj glas...
 do napredne može. Bratje, storite to...
 tudi vi!

Napredni kandidati za splošno (IV.) kurijo
 Za 1. volilni okraj (Celovec, sodnijski okraji
 Slovenska okolica, Velikovec, Eberndorf, Plajburg
 in Železna Kaplja) gosp. dr. Gustav vitez
 Metnitz v Celovcu. — Za 3. volilni
 okraj (sodnijski okraji Beljak, Paternion, Trbiž,
 Moldstein, Rožek in Borovlje) gosp. Peter
 Drucker, direktor v Beljaku. — Za
 volilni okraj (sodnijski okraji Spittal, Gmünd,
 Allstatt, zgornja Bela, Grajfenburg, Winklern,
 St. Mohor, Kötschah, Feldkirchen) profesor dr.
 Otto Steinwender. Napredni volilci
 v poslošne kurije, glasujte vsi za te može, ki sto-
 jo na stališču napredka!

Koroški prvaki so že postavili svoje kandi-
 date za deželnozbornske volitve. Pri temu je za-
 nimivo, da pravih kmetov ne kandidirajo. Prvaki
 pač bojijo, da bi prišlo v deželni zbor par
 pravih slovenskih kmetov. Kajti slovenski kmet
 se ne brigal za neumno farško - narodnostno
 gonjo, temveč le za gospodarsko korist svojih
 delcev. Prvakom pa je gospodarska korist de-
 želna briga. Prvo vlogo med prvaki kandidati
 igra seveda zopet orglar Grafenauer, potomec
 avstrijskih nemških izseljencev. Mož kandidira
 v dveh okrajih. Mislimo, da bodejo volilci tako
 odločni, da bode orglar v obeh okrajih propa-
 den. **Nadalje kandidira na prvaki program tudi**
 rebinjski župan Florijan Ellersdorfer. Mož se
 prav lepo odlikuje s svojim nemškim imenom.
 Voleg tega se vsedel na prvake limanice tudi
 Janez Vospernik in z njim živinozdravnik Skr-
 spodnjema. Za vsak slučaj hoče kandidirati tudi znani
 blizu 70daja prvaške gonje duhovnik monsignore Pod-
 doma. **Volilci**, — pomislite, kdo so ti go-
 našegopodje in kateri program zastopajo! Kdor je za
 poznangospodarsko delo, jih ne bode in ne sme voliti!
 ne nikd. **Podpora za sušo!** S to podporo se hočejo
 ni nikdvraki pobahati in vernim ljudem pesek v oči
 stni bojazni, češ da je to podporo edino slovenski
 ovorili urosenik orglar Grafenauer pridobil. Pribili smo
 o tako svoj čas resnico, češ da je v tem oziru naj-
 or moradnapredni poslanec g. Nagele storil. "Š-Mir"
 ega sme seveda naprej. Zato se povrnemo še enkrat
 Takrat tej zadevi in damo g. Nagele samemu besedo.
 se v vsi vrli kmetijski poslanec piše: "Podporna svota
 kar 800.000 K bi se dovolila, ako bi Grafenauer
 danes položil svoj nujni predlog ali ne. Zato sta že
 hovnikibela deželni odbor in kmetijska družba. G.
 poma Grafenauer se je pa tudi temeljito zmotil, ko je
 da dušstil z debelimi črkami tiskati, da je on pod-
 zamorov pol leta preje kakor jaz predlagal. To se
 rečimozvidi iz stenografičnega protokola državne
 političnornice na strani 7.137. Tam stoji nujnostni
 e v da redlog, ki sem ga stavil s poslanci Pirker,
 meni in Rehmayr in dr. Waldner že dne 9. julija
 ? Kdor 08, torej 7 dni preje kakor Grafen-
 e straner. Ta Grafenauer se je lepo vrezal. — Taka
 i! Meni resnica. Grafenauer se baha s svojimi pred-
 na da gi, ki nimajo nobenega uspeha in ki jih vedno
 gospodje pozno predložijo. Kako bi se mogel tudi Gra-
 nec našauer za gospodarski položaj brigati, ko ima
 drugondar toliko z narodnostno gonjo opraviti.
 a Božjoh sme ta gospod le to predlagati, kar mu
 go smoporočajo ali komandirajo njegovi zapovedniki
 postali duhovniški suknji. Vsakdo pa bode priznal,
 e veru- so duhovniški in kmetijski interesi v narav-
 pravim, istnem nasprotju. Ponavljamo torej še enkrat:
 o voljrafenauerjev predlog za podporo
 n za o suši prizadetim posestnikom
 to mo- prišel 7 dni pozneje za predlo-
 vedatibom g. Nagele. Torej ni Grafenauerjev
 ašo redlog prav nič na to podporo vplival. Vse, kar
 Avstrije je "Š-Mir" v tem oziru, je torej n a v a d n a
 trantski, ki jo hočejo prvaki farizeji za deželno-
 stno bi orske volitve izbratiti!

G. Ivan Nagel, fajmošter v Selah, hoče biti
 na vsak način sodnik našega lista. Mi pa
 nimamo prostora, da bi objavljali vse čečkarije
 politikujočih duhovnov. Zato tudi fajmoštru Na-
 gelju povemo, da se zahvalimo enkrat za vselej
 za njegove dopise. Le iz prijaznosti poročamo,
 da nam je poslal ta veleučeni in velepobožni
 Nagel sledeče pismo:

„Sele dne 24. februarja 1909. Spoštovani
 gospod urednik! Jaz se nobenega ne bojim in
 sem pripravljen vsakčas resnico svojega popravka
 sodnijsko dokazati. Zatoraj na podlagi § 19. še
 enkrat odločno zahtevam, da moj popravek do-
 besedno objavite v prihodnji številki Vašega
 lista. V protivnem slučaju bode imeli opraviti
 z § 11. tisk. postave. Spoštovanjem Ivan Nagel,
 župnik“. — Gospod župnik! Oprostite, ali to
 pismo je velika oslarija! Mi ne bomo Vašega
 neresničnega dopisa objavili in Vas le iskreno
 prosimo, da nas tožite! Pred sodnijo se pome-
 nimo nadalje! Sicer pa pazite, da bode pri-
 hodnjič kot dobri Slovenec tudi pošteno in pr-
 vilno slovensko pisali. Torej na svidenje!

Taverski tunel je torej končan. Pretekli
 petek je vozil prvi železniški vlak po novi prog.
 Krasno, za Koroško posebno važno delo je torej
 končano!

Nesreča. Pri podučnem boju s sabljami bil
 je po nesreči usmrčen enoletni prostovolec Ferd.
 Frolik v Celovcu.

Požar. V Mihorjevi fabriki v Röttschu pod
 Dobračom je nastal te dni ogenj, ki je poslopje
 vpepelil. Škoda je velika.

Po svetu.

Ljubi „Štajerc“! Pred durmi neke šole stal
 je voziček, v katerega je bil osel vprežen. Šolska
 mladina je seveda takoj oslu nagajati pričela.
 In res, osel skoči in izlije mleko, ki se je naha-
 jalo v posodah na vozu. Mali Hanzek je gledal
 ob strani, brez da bi kaj naredil. Nakrat pri-
 leti kmet in ker ne dobi družega, udari eno-
 dolžnega Hanzeka močno okoli ušes. Vbogi dečko
 teče po stopnicah, da bi direktorju vse zatožil.
 V svoji bolečini ne opazi nikogar in prileti
 vsled tega z glavo v učiteljev trebuh. Bumps,
 — mu podeli tudi učitelj eno zausnico. Ves v
 solzah priteče Hanzek končno do direktorja in
 zavpije: „Gospod učitelj mi je dal klofuto, pa jaz
 oslu nisem ničesar storil.“ Direktor misli, da
 pravi fantič učitelju osel in — bumps, je imel
 Hanzek že tretjo klofuto. Oj ti kaznovana nedolž-
 nost! Ko bi Hanzek osla dražil, bi gotovo no-
 bene klofute ne dobil...
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kmetje

pobirajte in sežgajte listje, katero se nahaja še
 sedaj na sadnem drevju; kajti tamkaj so zapre-
 dene zelo majhne gosenice, ki objedavajo v spo-
 mladni sadno drevje do golega.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Živinorejci pozor!

Pred kratkim so c. k. glavarstva razposlala
 na občine neki razglas, v kojem opominjajo ob-
 činske predstojnike na postavne določbe glede
 izvoza goveje živine v Italijo.

V tem slučaju namreč ne zadostuje samo
 živinska potnica ampak treba je še posebno po-
 trdilo, da je dotična živina skoz 40 dni v isti
 občini bivala, koja napravi potni list.

Naši občinski predstojniki kakor tudi njih
 tajniki ta razglas gotovo niso z potrebno pozor-
 nostjo brali in vstal je torej živinorejcem neznan.

Na zadnjem sejmu v Rogatcu sta bila edino
 2 kupca za živino in sicer en Tirolec in en Ita-
 lijan; oba sta precej živine zbrala pa razloček
 je bil potem pri plačevanju in sprejemu živine;
 medtem ko je Tirolec svojo živino brez vsakega
 ovira smel prevzeti, je bil Italijan primoran vso
 zbrano živino (nad 50 komadov) pustiti in je
 bil popolnoma opravičen tudi aro nazaj iztirjati
 ker ubogi nevedni živinorejci niso imeli zgoraj
 navedenega potrdila.

Samoumevno je, da se je teh kmetov lotila
 opravičena nevolja, v taki zimi do večera na
 sejmišču stati in končno živino domov gnati in
 doma čaka ubogo živino — glad.

Naši zakoni v živinskem prometu se tako
 pogosto spreminjajo in so čestokrat tako nera-
 zumljivi, da ni čuda da naši dostikrat prav malo
 podučeni občinski predstojniki oblastvene od-
 redbe ne razumejo in tako sami z občani vred
 v občutno škodo pridejo.

Da navedem le še en slučaj, omenim samo
 peljava svinjskega katastra skoz katerega pride
 veliko ljudi v kazen; in vendar se v tem oziru
 še živinozdravniki med seboj dostikrat različnega
 mnenja kako se v katastru naj zabeleži ena ali
 druga sprememba svinjskega stanja. Leta 1908
 se je samo pri okrajni sodnji v Rogatcu plačalo
 nad tisoč kron kazni zavoljo prestopkov teh
 postav. Gotovo je medtem kazuovanim tudi ne-
 kaj trdovratnih grešnikov kateri kazen v resnici
 zaslužijo, večina pa je vsled nevednosti
 kaznovana.

Umestno bi toraj bilo, da bi v prvi vrsti
 slavni okrajni zastopi priridili tečaje za župane,
 tajnike, živino- in meso-oglednike, v katerih bi
 okrajni živinozdravniki dotične postave prav po
 domače raztolmačili in v peljavi katastra in
 drugih zapisnikov izurili; da bi pri tej prilozno-
 sti tudi okrajni tajnik imel marsikaj za povedati
 naj bode le mimogrede omenjeno.

Nadalje pa bi bile slavne kmet. podružnice
 poklicane ob priliki potovalnih predavanj posest-
 nike podučiti da so ravno te postave (Thier-
 seuchengesetz) v korist kmeta ustvarjene in da
 jih je treba vestno spolnovati če se hočemo
 kužne bolezni pri živini kolikor mogoče obva-
 rovati.

Na vas javni činitelji je ležeče, da se zgo-
 raj navedeni nedostatki v prid kmetijstvu v krat-
 kem odpravijo, izginiti pa mora tudi mlačnost
 in brezbriznost pri naših kmetih samih, če ho-
 čejo da napoči enkrat — boljši dan.

V Rogatcu, dne 26. februarja 1909.

And. Drofenic,
 kmetovalec.

Gospodarske.

Koristna poraba krvi zaklane živine. **Maogo**
 zelo koristnih snovi se brezmiselno v mestih, pa tudi
 na kmetih proč vrže, posebno pa kri zaklane živine. Le
 poredkoma se govejo kri koristno porabi in tudi kri
 zaklanih svinj rabimo le po zimi za klobase; pa tudi
 prašičjo kri po leti in v gorkejem času sploh ne pora-
 bimo tako, kakor je res koristno. Živinska kri ima
 mnogo redilnih snovi v sebi; kuhana, je posebno dobra
 piča za prašiče, pa tudi surova jim dobro tekne. Še pred
 30 leti so z posebno slastjo uživali kuhano kri revnejši
 delavci v železniških fabrikah, in so jo kot jed z žgan-
 cami iz kanze ali ajde zelo cenili, kajti bila je na ta
 način prirejena zelo po cenil in vkljub temu tečna. Ta
 vporaba krvi pa se je sčasom skoraj popolnoma opustila,
 — zakaj — ne vem; bodisi da so delavci sedaj manj
 varčni postali in bolj plačani. Neprecenljiva piča je pa
 kri za rejo gosij in rac po leti, ko se kri kaj hitro spridi.
 Znano je splošno, da se v sprideni krvi hitro priredijo
 črvi. To okolnost umni in varčni rejci gosij in rac na
 Pomperskem (v Nemčiji) uže zdavnaj zelo pametno upo-
 števalo. Tam je mnogo posestnikov, kateri se skoraj
 izključno le z gosjerejo pečajo in jih je večer, kateri ima-
 jo trume gosij čez 1000 v številu. Seveda bi krmljenje
 tako velikih jat gosij z žitom mnogo koštalo, in bi ven-
 dar ne izdalo toliko, kakor pa z živinsko krojo. Gosirejec
 ima za pašo teh ptic določene travnik; ta travnik ima
 pa tudi ob enem za nekako fabriko črvov iz krvi; ko
 pripelje frišno kri iz klanice, ali pa od mesarja odreže
 na okroglo 1/4 metra ruše (trave z zemljo vred, kolikor
 se jo trave drži), odstrani iz nastale votline še toliko
 prsti, da nastane jamica okoli 20 centimetrov globoka;
 to napolni potem 5 centimetrov do površja z frišno
 krvijo in potem zamaši (pokrije) jamo z ono rušo, katero
 je na istem mestu v enem kosu na okroglo izrezal; tako
 nadaljuje po travniku naprej, dokler ne pripravi vso
 množino krvi v jame. Drugi ali nasledni dan to delo
 nadaljuje, kakor um kaže glede kupljene krvi. Čez 3
 tedne pa odkrije pokrove iz ruše teh jamic, in glej,
 namesto krvi, kar mglja polno belih mastnih črvov,
 kateri so se iz krvi zaredili. Gosi že čakajo na slaherno
 tako otvoritev in v trenutku so črvi v želodcih teh
 slastnih živalij, katerim ta piča, čez vsako drugo ugaja.
 Tako gre od jamic do jamic, dokler niso gosi nasi-
 tene. Te jamicke vporablja se v ta namen od spomladi
 do jeseni in dokaz temu, kako tečna je na ta način
 porabljena kri je okoliščina, da je pomeranska gos po
 celem svetu kot najboljša, v mesu in perju znana. Pri
 nas pa kri zaklane živine ravno poleti, ko se jo tudi
 zelo koristno lahko porabi, naravnost v kanale, ali vodo
 pustimo otekati. Koliko denarja se iz klanic, mesnic
 itd. naravnost proč vrže, namesto da bi se tako koristne
 odpadke umno porabilo. Kmetovalci in ekonomski, posku-
 site vporabo krvi po preje opisanem načinu in prepi-
 čali se boste, katere vspehe vam bode ta mali trud z
 izborno prirejo gosij in rac, pa tudi druge domače
 perutnine prinesel.

Loterijske številke.

Gradec, dne 20. februarja: 16, 64, 2, 24, 46.
Trst, dne 27. februarja: 29, 55, 6, 67, 16.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Neka osemnajstletna deklina

iz dobre hiše, govori samo slovensko, želi službe najraje v mestu. Naslov: P. B. Ponigl štev. 122.

Oglar (Kohlenbrenner)

ob enem popravljam žagne liste, ručne in vodne. Isčem trajno službo. Naslov: Markus Canin, Cellulosefabrik, Diwar, Boznja. 126

Posestvo

se po ceni prodaja; hiša novo zidana, 2 sobi, kuhinja, spajk, klet, 1 oral zemlje, 1/4 ure od Vrbe (Velden). Več se izve pri g. J. Štessl v Logavasi (Augsdorf) p. Vrba. 97

Pouk za krojaške pogagače.

Kateri krojači si želijo prideliti narezati, imajo pri meni najboljšo priložnost za učenje; pismeno vprašanje na naslov: Andrej Praprotnik, krojač, Cirkovce, pošta Pragerhof.

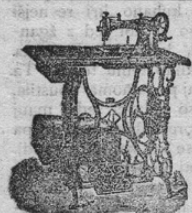
Gostilna (Einkehrgasthof)

Elefant, Ptuj

daje s tem potom na znanje, da se je hleve v najboljše stanje uredilo in si usoja, slavno občinstvo ptujskega okraja na to opozarjati. Pristojbina za hleve najcenejša. 125

Važno za poljedelce!

Kdor letos potrebuje friško, zanesljivo 3 letno in 7 letno deteljno seme, travno seme za dobro, mokro in suho zemljo, rono seme dolge sorte, vrtno seme, posebno zeljavo (flančno) gumo za zeleno cepiti, rajijo za vezanje goric, obrne naj se zaupno na semensko trgovino J. Riegelbauer-jevo v Ptuj. Vsak kateri je do zdaj tam kupil, je bil zelo zadovoljen. 140

Brata Slawitsch

v Ptuj 106

priljučena izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

- Singer A . . . 70 K — h
- Singer Medium 90 — —
- Singer Titania 120 — —
- Ringschiffchen . . . 140 — —
- Ringschiffchen za krojače . . . 180 — —
- Minerva A . . . 100 — —
- Minerva C za krojače in čevljarje 160 — —
- Howe C za krojače in čevljarje . 90 — —
- Cylinder Elastik za čevljarje . . 180 — —

Delci (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 808

Najboljša peimska razprodaja!

Ceno perje za postelji!

1 kg. s vseh šlisanih 2 K; boljstih 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih melkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinejših, snežno-belih, šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. Baum (Daunen) sivga 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinejši prsni 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima blazinama, vsajna 80 cm. dolga, 68 cm. široka, napolnjene z novim, sivim travnim in flavastim perjem za postelje 16 K; pol-d. ure 20 K; daune 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 8 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Bohmerwald. Cenik gratis in franko.

Zavoljo prerane smrti se prodaja

lepo urejeno posestvo

ležečo na okrajni cesti Celje — Doberna, obstoječe iz hiše, mlina, žage, na vodno silo, vse v prav dobrem stanu, več močnih gospodarskih poslopjij, nova prostorna klet, dva vrta, več oralov rodovitega polja in sadonosnikov in gozd; to posestvo je za lesotrčce primerno, ker je dobro idoča žaga in mlin, kupci se vabijo. Prodaj ravnno tam

lepo posestvo

pod ugodnimi pogoji, obstoječe iz čez 20 oralov rodovitega polja, lepi sadonosniki, velika dva vrta za zelenjad, z lepo kešato senčjo, več gospodarskih poslopjij, eno nadstropna močna, prostorna hiša, z več sobami in gostilno, ugodni kraj zavolj zdrave pitne vode in svežega zraku, za letovišarje, kamor vsako leto radi prihajajo, ker je deželno kopalnišče blizu, to posestvo se priporoča tudi na zdravju oslabelem ljudem. Več pove Jurij Samec, veleposesnik Novacerkev pri Celju Štajersko. 133

Služba cestarja (Straßenmeister).

Pri okrajnem zastopu Konjice se odda mesto cestarja (Straßenmeister) provizorično; služba je zvezana z letno plačo 1200 K. Prosilci za to mesto naj vpošljejo z dokazili svoje zmožnosti ponudbe do konca marca 1909 okrajnemu odboru Konjice.

Konjice, februarja 1909.

Okrajni odbor:

134 Possek m. p., načelnik.

Kmetijska družba v Ptuj

(Landwirtschaftlicher Verein in Pettau)

proda: 130

Koreninske trte

20.000 komadov Portalis in Monticola.

Rezne trte

25.000 komadov Riparia in Monticola

(druge vrste). Cene po dogovoru. Vpraša se pri namestniku načelnika

Ignaz Rossmann, Ptuj.

Posestvo za prodati.

Lepo ter v prav dobrem stanu obstoječe posestvo 10 minut od Rogaske Slatine z dobrim gospodarskim poslopjem, lep vinograd, njive, travnik in sadonosnik, vse v prav dobrem stanu, cena 7000 K. Več pove upravništvo tega lista pod štev. 200. 135

Zelo dobra

trgovina

z mešanim blagom v nekem fabriškem kraju na Kranjskem se prodaja. Ponudbe pod „R. M.“ na upravo tega lista. 132

Na prodaj je hiša

vili podobna, 8 let davka prosta, 1/4 ure od Maribora zunaj mesta, 3 velike sobe, ena (Sparherd) kuhinja, 2 veliki velbani kleti, studenec z dobro vodo, gospod. poslopje, 1 soba in kuhinja perilna, in svinjska kuhinja, 3 svinjski in za dve kravi hlevi, 2 uti za drve, uti za štrajo, lepa njiva in velik vrt in lepo dvorišče. Cena 14.000 K. Kje, pove upravništvo tega lista.

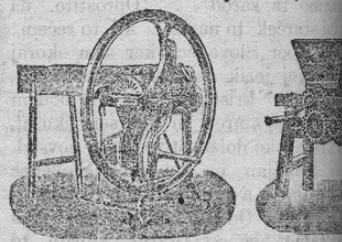
Lepi jablani

z visokimi debli v najboljših za razne položaje primernih vrstah odda v večji množini in po nizkih cenah 138

Graščinsko oskrbnitvo Marenberg.

Fabrika kmetijskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangel's nasled. v (Štajersko)

priporoča najnoviješe vitale mlatilnice za rezanje krme, srot-mline, za rezanje za koruzo, sesalnice za gnojnjak, stroje za mah, grablje za mrvo, (Handschlepp- und Pferdeheuchen) za s roj za košnja trave in žitja, najnoviješe sadne mline v kamevitih valčkih zacinate 4, 3 in 72 a preše, preše za sadje in vino. (Originalni Differential Hebelpresswerke) patent, največ tekočine, se dobijo le pri meni. Anz 268 K 80. (Gusstahl), rezervne dele, prodaja masin garancijo. — Cenik zastojn in

Deset zapovedi za kmetov

lepo tiskane se zastojn dobijo pismeno s pod naslovom: Ubald pl. Trnkoczy, Ljubljani, Kranjska, Avstrija.

Giht, revmatizem in astma

se uspešno zdravijo z rabo sem znanega Eucalyptus-olja (in produkti). Cena originalne steklene Pops z mnogimi zahvalnimi poštne prosto. Eucalyptus-olje stvo proti pegami, rimerli, jeta drugimi nečistostim obraba. Euc nedosežno zdravilni proti kašlu, astmi in

Pred ponarčenjem naj se varuje s teta, da se ozira na to varnostno marko.

Ernst Hess, Klingen

Dobi se tudi v Ptuj, apoteka „zum Mohren“

Občinska hranilnica (sp) v Ormužu

Osnovna l. 1879

prevzame

vsak dan vloge, kapitalizira nedvignolletno in plačuje rentni davek (Wechsel) in vrednostne papirje pod šimi pogoji in zmerni obrestni vsakega dopoldne radovoljno in jasnila v vseh sparkase se tikočih

778 Ravna

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

namdestilo za

anker-pair-expeller

je znano kot odpepelje, izvrstno in bolesna sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah in trgovinah za 1.40 in K 2.— Pri nakupu tega priljubljenega lasne sredstva naj se pazi na originalne steklene našo varstveno znamko „Anker“, potem se to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka, zlati l v Pragi, Elisabethstr. 81. 5. nov. Razpošilja se vsak dan.

V ptujskem mestnem nem kopalnišču

se dobijo odshmal kopelo s hlapo ob čih jako znanih cenah. Vsak navade l uri popoldan in vsako nedeljo in ob 1/11 uri predpoldan za 60 vin. (carjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopalnišča (Badeanstalt).

Garantirano

prista 50% slivovka . . . . . K 100—
treber-zganje . . . . . „ 100—
dobra bela vina . . . . . „ 28—
burgunder . . . . . „ 24—
izabela . . . . . „ 22—
pri 100 litri prodaja 93
J. KRAVAGNA, Ptuj.
Istotam se prodaja tudi gotovo novo ostršeje (Dachstuhl).

Štev. 79
19. 111

Pr. stovoljna sodnijska razprodaja posesti.

Pri c. kr. okrajni sodnji v Velikovec se bodoje po naprosbi dedičev po Paul Wutschinig-u p. dr. Smode Grafenbach-u v zapuščino zadnjega spadajoče premičnine kakor tudi S. odedjeva realiteta v Ober-Grafenbach-u E. Z. 4, k. obč. Grafenbach, javno razprodali. Realiteta obsega 43 ha 72 a 59 m² površine, od njih 35 ha travnig, Obz. pašnikov in planine; posestvo bi se dalo torej tudi porabiti za t. zv. „Haltlhuber“; napravi čistega dohodka 268 K 80 h in se izkljče za 9000 K; vadji znaša 900 K. Največja ponudba se od dneva razprodaje obrestuje po 5%, in se ima vplačati po eno tretjino po pretoku v-akih treh mesecev od dnevu oddaje naprej, to pa v gotovini pri podpisani sodnji.
Kupec prevzame lahko tabularne zahteve v svoti 4198 K 74 h na račun največje ponudbe. Premičnine pa se oddajo le za ali čez cenilno vrednostjo proti takojšnemu gotovemu plačilu.
Razprodaja se vrši

v ponedeljek, 8. marca 1909 dopoldne ob 11. uri

na licu mesta v Ober-Grafenbach-u št. 8.
Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejemajo.
Na posestvo zavarovanim upnikom ostanejo njih pravice pravice brez ozira na prodajalno ceno. Pogoje dohah in načinu plačila itd. se lahko pri tej sodnji vspogledajo.

C. kr. okr. sodnja Velikovec, odd. I, dne 16. februarja 1909

Kovačnica v najem

10 minut hoda od farne cerkve tik okrajne ceste je dobro idoča kovačnica (tako, ali pa do 1. marca ali 1. aprila t. l. za prevzeti. Najbolja pogodba je za toliko ugodnejša, ker se najemina lahko kovačkim delom za gospodarja odsluži. Pri kovačnici je zadostno stanovanje, svinski hlev za dvoje ali troje svinj, prostorni vrt za zelenjavo in okoli kovačnice pčica in paša za svinje. Kovačni obrtni list (Erwerbschein) mora imeti kovač sam in tudi tozadevno orodje, na razpolago je samo naklo (Ambos) in meh cilindar; sprejme se tudi kovač samec (ledičen) kateri se misli oženiti, ker je za ozeženega vse pripravno ima taki prednost. Milotljubnost in dobrotnost se zaupati in se prikažejo od nastopivzega, da je dober kovač, zelen, in mirtoljubn značaj; ker so tudi hudej tukaj dobiti; in obrt skoraj bolj brez konkurenta in kovačnica obstoji že nad 32 let na kateri si je že več kleri kovač ovomogel. Dobi se tudi kaj lahko hlev za odsluži. Reflektanti kovači poizvedjo več pri lastniku Jakobu Roškery posestniku v Jareniškemkoldu, pošta Jaremina via Egidi-Tunnel. 115

Jaz Ana Csillag!

Moja 185 em dolgimi velik-askini Loreley-las- doliha sem jih po 14 mesečni rabi po meni smadene moje pomade. Ta je edino sredstvo proti izpadanju las, za posejevanje rasti istih, za okrepjanje ne-plošev, in kot tako priznano; ona posejeje pri gospodih pala, krepko rasti brade daje že po kratki rabi ravno tako lasen na glavi kakor bradi nara-ni svit in pelast ter jih obvari pred prehitrim ostavljenju do največje starosti.

Vsako si lahko do vrsko starosti po rabi od svoje Asce Csillag same stekali po svoje pomade za rasti tega domače svoje lasne polne in e v škalice obzirni. Nobeno drugo sredstvo ne obsega to do lasne redline snovi kakor Csillag pomada, ki se je prilobila z vsa pravo svobolno ime. Kajti stano in gospodje dostojajo se po rabi pri vsa piskerca najboljji uspeh, ker po neha izpadanje las že čez nekaj dni popolnoma in se prikaže nova rast las. Ta uspeh dokazujejo tisočera priznanja, kajti le resnica krona uspeh.

Cena piskerca 2 K, 4 K, 6 K in 10 K.
Pošta razpošiljate vsak dan pri naprej plačilu ali po postnem povzetju celega sveta iz fabrike
Ana Csillag, Dunaj I, Graben št. 14
kamor so poslati vsa naročila.

Gostilno

z malo ekonomijo in
kovačnico
v trgu Vuzenice (Saldenhofen).
Konji
8 kom. z vozmi, šlitami itd. vred prodaja po ceni
F. Cleinscich, Twimberg na Koroškem. 107

DENDRIN

(karbolinej za sadno drevje, ki se takoj v vodi raztopi)
izkazalo se je imenitno v zimski dobi
1907/1908.
Prospekti, atesti in vzorci brez troškov.

Tovarna karbolineja R. AVENARIUS
Amstetten, Nižjeavstrijsko.
Prodaja se pri:
V. Leposcha, Ptuj. V. Schulfink, Ptuj.

Veliki mlin

na vodni tek in parnik, 2 nadstropja, visoka hiša iz 5 lepimi izbami, jako veliko stranska poslopja na dolnim štajerskem za 90.000 K, plačila jako ugojena. Vpraša se pri g. Fr. Korent v Mariboru, Kasernplatz št. 7. 94

Za naš rudnik se išče
pridni hajer za cimranje (Zimmerhäuer),
ki se razume na vsa dela, v jami in zunaj in se zamore rabiti tudi kot nadzornik.

Rudokop Ladanje,
pošta Vinica, Hrvatsko. 91

Predno 705

prosite za osebno, hipotekarno ali realno
posojilo

zahtevajte brezplačni prospekt
Meller L. Egyed, Budapest
XI. Lónyai-utca 7. — Telefon interurban 46—31.

Mešćanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju zraven kladnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz- žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Pooblaščen in zaprišežen civilni geometer

Richard Stiger

v MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44

se priporoča za vsa dela, ki spadajo v stroko merjenja zemljišč kakor so: delitve zemljišč, omejitve, določitve mej, združitev zemljišč, zravnjanje zemljišč, meritev zemljišč za železnice, ceste, mostove. Zmeri tudi manjša posestva, kakor cele občine, lovska okolišča, dela načrte stavb in drugih pred-

Puške!
Lancaster od K 26—, flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2, samokresi od 5—. Popravljanje po ceni.
Genik s slikami franco.
F. Dušek, Opočno
št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Za bolnike! Za trpeče! Za zdrave!

Proti še tako močnimi in zastarelimi slušaji: revme, gihta, boleznij žive, glavoin zobobola, bolečin v hrbtu in v muskelnjih, bođenja v strani, bolečin nog napejanju, se hvali splošno na mnogih klinikah praktično izkušeni, od ca. 1000 zdravnikov priporočeni, takoj bolečine od stranjajoči

Ichtyomentol.

Patent v vseh državah. Večkrat premijirano. Nedo- sežen v zdravilnem vplivu! Uspeh presenedljiv! Čez 15.000 zahvalnih pisem. — Edina razpošiljatev in fabrika:

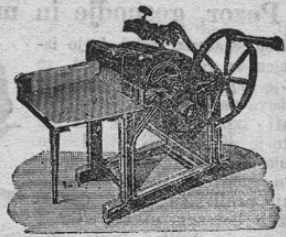
Kemični laboratorij apotekarja
S. Edelmann Bohorodozany (vrs Lvo) oddelček 26.
Franko-razpošiljatev od 5 steklenic naprej proti pošiljavi 6 K—, po povzetju 20 vin. več. 10 steklenic franko K 10—, 25 steklenic franko K 23—. 668

Štiri tedne na poiskušnjo

in ogled razpošiljam svoja kolesa (bicikle) proti pov- zetju. Deli koles čudovito ceno in dobro. Cenik s sli- kami franko!
Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103
d. Staatsbahn, Böhmen. 66

Priznано najboljšo

Najbolji mlatilni stroj s patent-rolen-ring-mir- lager za promet z roko, gepeljom ali motorjem,
Gepeljni za vlačilno živino. - Cis- čilni mlini za žitje, trie- rji, reblerji za koruzo,
Mašine za rezanje krme in rezanje s pa- tent-rolen-ringsmir-lager za najlažji promet,
Rez za repo, peči s stedilnim kotljem
Pumpe za gnojnico, se vrsti, in sploh vsi poljedelski stroji

760
Etablirovano 1872. izdelujejo in prodajoje v najnovejši, odlikovani konstrukciji 1050 delavcev.
PH. MAYFARTH & Co, fabrike kmetijskih mašin, železno gislerije in parne kladivnice Dunaj 2|1, Taborstrasse št. 71.
Natančni ceniki s slikami zastoj. Odlikovan z nad 600 zlatimi, srebrnimi medaljami itd. Išče se zastopnike in naprej-prodajalce.

PAGLIANO-SIRUP.

Vpisan v oficilne Italijanske in avstrijske farmakopeje. Premiran na farmaceutični razstavi 1894, na hig. razstavi 1900 in na med- narodni razstavi v Milanu 1906 z zlato medaljo

najuspešnejše sredstvo za čišćenje krvi
prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL legitimirani izdelovalec od njegovega strica pok. prof. Pagliano iz- najdenega in po njegovem originalnem receptu vestno narejenega preparata. Postavno priznan glasom odločbe najvišjega sodnega dvora (Benetke 1903) in od sanitetne nadoblasti.
V steklenicah, škatljican (pršek) in komprimiranih tabletah (pilne). Zahtevajte edino fabriško znamko edino pristnega sirupa
prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL Calata S. Marco 4.
Se dobi v
Real-Apotheko Soprate Bracchetti-Ala (Južni Tirol).

Pozor! Čitaj! Pozor!
Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosedežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh signren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstjorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenice se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,
 lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija).

5000 goldinarjev plačano

= za osebe brez brade in za p...
 Lase in brado se dobi zanesljivo v 8...
 pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi...
 dame rabijo samo „Mos Balsam“ za p...
 obrvi in brade, kajti dokazano je, da je ta...
 edino sredstvo moderne znanosti, ki uplin...
 dnevi na lasne papile tako, da prično lasi...
 Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo
5000 goldinarjev v gotovo
 vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal...
 plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina tvrdka, ki prevzame...
 Zdravniški popisi in priporočila. Nujno svarimo...
 redbami!

Oziraje se na moje poskuse z vašim „Mos Balsamom“, vam lahko naznanim, da sem s njim...
 dovoljen. Ze po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svitli in mehki, so bili ven...
 2 tednih dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal imenitni vpliv vašega la...
 ležno ostajem I. C. Dr Tverg. Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las pri...
 pela sem dalje casa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko se...
 3 tedne „Mos Balsam“, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gđđ. M. C. Andersen...
 gade 5, Kopenhagen.

1 zavoj „Mos“ gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pišite na največje št...
 govino sveta

Mos-Magasinet, Copenhagen 395 Dänem

Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

Ozdravi pijančevanje predno krši pijanec postavu.

Reši ga, predno je alkohol njegovo zdravje, veselje do dela, in...
 uničil ali pa predno da napravi smrt rešitev nemogo...
Coom je surogat za alkohol in napravi, da zaničuje...
 holne pijače.

Coom je popolnoma neškodljiv in vpliva tako intenz...
 ozdravijo tudi močno navajeni pijanci.

Coom je najnovjše, kar je znanost v tem oziru napr...
 je to sredstvo že tisočere ljudi iz bede, revščine in propada.

Coom je preparat, ki se lahko raztopi, katerega torej n...
 lahko svojemu možu v jutranji pijači da, brez da bi kaj opar...
 slučajnih dotičnik sploh ne ve, zakaj nakrat spirit ne more v...
 misli, da je preobilo vživanje istega vzrok, kakor se mnogok...
 več jedla, katerega se je preveč vživalo.

Coom naj bi dal vsak oče svojemu sinu dijaku, predno...
 kušnji propade: čeprav ni pijači preveč udan, oslabi alkohol...
 gove možgane. Sploh naj bi vsakdo, ki nima dovolj volje, da...
 vživanja opojnih pijač, vzle dozo „Cooma“. Le-to je popoln...
 ljivo. Dotičnik konzervira s tem svoje zdravje in prihrani mn...
 katerega bi drugače za pivo, vino, žganje ali liker porabil.

Coom-preparat košta 10 kron in se pošlje po povzetju ali naprej-plačilu samo po:

Coom Institut, Copenhagen 321 F, Dansk

Pisma se frankira s 25 vin., poštno karte z 10 vin.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mes

Vstanovljena leta **1862.**

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de...
 narni zavod

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ur...
 za poslovanje s strankami ob delavnih od **8 12 ure.**

Občene...
 avst. ogersk. banko.

priporoča se glede vsa...
 kega med hranilnične zadeve spada...
 jočega posredovanja, istotako tudi za posredo...
 vanje vsakorsnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

AUSTRO-AMERICANA

TRIEST NEW-YORK

Putniki v Ameriko...
 v Gubjani Klotovorske ulice 26.
 Šahovrstna Pejasnila doje se brezplačno.

Oves („Willkom“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji in najprej dozori. Zraste visoko in daje dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kil za eno oralo. Podpisano obskrbištvu pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Vzorce po 5 kil s pošto franko proti 3*20 K predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
 pri Konjicah (Gonobitz) Štajersko.

Samostojni gospodar (Wirtschaftler)

ne išče, ki govori nemško in hrvatsko ter ima dobro prakso v vinogradništvu, kletskem in kmetiskem gospodarstvu, za malo ali zelo izdatno vinogradniško posestvo na Hrvatskem Stanovanje hrana in K 30— plače. Ponudbe pod „G. S.“ na g. Rudolf Gaisser, Meribor, Burgplatz.

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1.** On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje pralaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naročaj naj si vsaka družina. Imam mnogo priznanic in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K.

Naročite samo pri meni pod naslovom
Peter Jurišič
 lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

erc“ izhaja vs...
 k, datiran z dnevi...
 slednje nedelje.
 očina velja za...
 o: za celo l...
 one, za pol in č...
 razmerno; za O...
 4 K 50 vin. za c...
 za Nemčijo st...
 kelo leto 5 kron...
 eriko pa 6 kr...
 ružno inozemstv...
 ni naročnino z p...
 na visokost pi...
 Naročnino je i...
 naprej. Posame...
 se prodajajo po...
 kništvo in upr...
 vo se nahajata...
 ju, gledališko...
 slopje št. 3.

tev. 11.

Semtertja se...
 opazuje neve...
 prvaške st...
 ge pripomoči...
 krajih se pol...
 njih potreb, p...
 sebno dvomlj...
 lno- ali drža...
 jbolje z usta...
 rastejo na...
 kakor gobe...
 čičnih strank...
 volje bi bilo...
 io politično

Ja ja, prava...
 prvaki z m...
 labša, kakor...
 pojih „Marijin...
 prvaške ko...
 1. akt: na...
 ske volitve...
 da s svojim...
 mi kandidati...
 družujejo se...
 kalci. Znam...
 imenovan...
 ih agitatorje...
 Brejca. Zdaj...
 političnem p...
 animi pristaj...
 Nemcem...
 rotnik. Cel...
 go, da bi s...
 zdaj so ti...
 b-Slovinci m...
 ikov, ki ne...
 a. Pač res...
 „nur wenn...
 da versta

Na po...
 Eden naših...
 Zadržje se...
 razne gost...
 insko kaplj...
 ta „Narodne...
 pod, ki je l...
 sem ga, k...
 olikanega...
 malo nepri...
 „sem dej...
 to mladenko...
 vitim jezičk...
 „Vsedem...
 ine, o kate...
 gini se je zde...
 o vsem mo...
 pravila, kak...
 nega uredn...
 v dobro in...
 Kar nakr...
 o vpitje: „...
 č!“ Kakor